

#### 14. GRAMMATICA : Bevelen gevel met de gebiedende wijs [l'impératif]

De gebiedende wijs (Frans : *impératif*) wordt gebruikt om een bevel, raadgeving te geven aan iemand :

- *Donne- moi ce livre!* [Geef me dat boek!]
- *Parlez plus lentement!* [Spreek trager!]
- *Ne buvons pas trop de bière!* [Laten we niet teveel bier drinken !]

Deze wijs heeft als kenmerk dat er bij deze werkwoordsvorm **nooit** een *pronom sujet* (*je, tu, il...*) wordt gebruikt. De vorming is eenvoudig en ligt bijna geheel in de lijn van de *indicatif présent* :

De impératif kent **slechts 3 vormen** : de « tu », « vous » en « nous » - vormen :

- (1) De « tu »- vorm : je neemt de « tu »-vorm van de *indicatif présent*, en als je werkwoord tot de groep « ER » hoort (zoals *chanter*) dan laat je de « s » vallen :

→ *Finis ton repas ! Mange tes Légumes ! Arrête de geindre ! Va au magasin !*

- (2) De « vous » - vorm : je neemt gewoon de « vous » vorm van de *indicatif présent* :

→ *Arrêtez de me poser des questions ! Rendez- moi mon argent !*

- (3) De « nous »- vorm : zelfde verhaal. Let wel op de vertaling in het Nederlands !

→ *Arrêtons d'embêter nos profs !* → *Laten we stoppen met onze Leerkrachten lastig te vallen.*

**Opmerking** : De werkwoorden *être, savoir, avoir* zijn onregelmatig :

→ *être* : *sois, soyons, soyez* [bv : *Soyez prudents* = Wees voorzichtig]

→ *avoir* : *aie, ayons, ayez* [bv. *Aie pitié* = Heb medelijden]

→ *savoir* : *sache, sachons, sachez* [bv. *Sachez que vous vous trompez* ]

De *impératif* en de plaats van de voornaamwoorden :

- Indien de *impératif* **geen ontkenning bevat** dan wordt een voornaamwoord achter het werkwoord geplaatst met een koppelteken. Bovendien zullen *me* / *te* veranderen in *moi* / *toi* :

→ *Donne- moi ton livre.*

*Fais- Le .*

*Prenez-en.*

*Promène-toi.*

- Indien de *impératif* **een ontkenning bevat** dan blijven de voornaamwoorden hun gewone plaats behouden (voor het werkwoord) :

→ *Ne me donne pas ton livre. Ne Le fais pas. Ne te promène pas.*

- Indien je de *impératif* van een wederkerig werkwoord neemt, vergeet dan zeker het wederkerig voornaamwoord niet ! Het werkwoord *se dépêcher* geeft :

→ *dépêche-toi, dépêchons-nous, ne te dépêche pas*